ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет інженерії, транспорту та архітектури
Кафедра трибології, автомобілів та матеріалознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету інженерії,
транспорту та архітектури

Олег ПОЛІЩУК

2 09 2024 р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Організація автомобільних перевезень**

Освітньо-професійна програма **Автомобільний транспорт**
Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Посонський Сергій Феліксович
Профайл викладача	http://znm.khnu.km.ua/vykladatskyj-sklad
E-mail викладача(ів)	posonskyis@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	+38-067-3913632
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course
Навчальний рік	2024-2025
Консультації	**Очні**: середа, 5-а пара, 4-114. **Онлайн**: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
						Аудиторні заняття				Семінарські заняття	Самостійна робота, в т.ч. ІРС				
				Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					залік	іспит
О	Д	3	6	5	150	51	34	17			99				+

Анотація дисципліни

Дисципліна «Організація автомобільних перевезень» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт». Формує у студентів базові теоретичні та практичні знання по вирішуванню типових та складних завдань з організації процесу автомобільних перевезень вантажів та пасажирів, у т. ч. з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій. Дисципліна викладається для студентів денної та заочної форм навчання. При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема оглядові лекції (для студентів заочної форми навчання), елементи комп'ютерного моделювання тощо.

Пререквізити – вища математика, інженерна та комп'ютерна графіка, інформатика, автомобілі, взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання. ***Кореквізити*** – моделювання технологічних процесів підприємств автомобільного транспорту, технічна експлуатація автомобілів, технічний сервіс автомобілів та проектування автопідприємств, вузли тертя та мащення автомобілів.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування особистості фахівця, здатного вирішувати типові та складні завдання з організації процесу автомобільних перевезень вантажів та пасажирів, у т. ч. з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій.

Завдання дисципліни. Формування практичних навичок вільного володіння методами організації транспортного процесу автомобільних перевезень з максимальною ефективністю і використання їх в подальшій практичній діяльності.

Очікувані результати навчання.

Здобувач вищої освіти, який успішно завершив вивчення дисципліни має: досконало **володіти** професійною термінологією та основними поняттями з організації процесу автомобільних перевезень; **визначати** техніко-експлуатаційні показники розроблених маршрутів перевезень; **розробляти** заходи організації безпеки автомобільних перевезень; **використовувати** інформаційно-комп'ютерні технології, програмне забезпечення для організації процесу автомобільних перевезень; оцінювати ефективність розроблених маршрутів перевезень.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема лабораторної роботи*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год	Література
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1	Транспорт і транспортний процес. Загальні поняття про транспорт і транспортний процес	-	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання лабораторної роботи. №1.	6	[1] с. 5-11; [2] с. 11-25
2	Транспорт і транспортний процес. Вантажі та вантажопотоки	Лабораторна робота (далі ЛР) 1. Побудова маршрутних картограм вантажопотоків	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання лабораторної роботи. №1.	6	[1] с. 12-17; [2] с. 11-25; [3] с. 24-34
3	Транспорт і транспортний процес. Контейнерні й пакетні перевезення	-	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання лабораторної роботи №1.	6	[1] с. 18-26; [2] с. 11-25
4	Транспорт і транспортний процес. Організація руху під час перевезення вантажів. Розробка графіків руху на різних маршрутах	ЛР 1. Побудова маршрутних картограм вантажопотоків	Опрацювання лекційного матеріалу. Захист лаб. роб. №1.	6	[1] с. 27-37; [2] с. 11-25; [3] с. 24-34
5	Транспорт і транспортний процес. Особливості перевезення великогабаритних довгомірних вантажів і будівельних конструкцій	-	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання лабораторної роботи №2.	6	[1] с. 38-42; [2] с. 125-131
6	Технологічний процес перевезення вантажів. Організація роботи на об'єктах транспорту. Проектування технологічного процесу перевезення вантажів	ЛР 2. Оцінювання техніко-експлуатаційних показників роботи рухомого складу вантажного автомобільного транспорту	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання лабораторної роботи №2.	6	[1] с. 43-49; [2] с. 110-117
7	Технологічний процес перевезення вантажів. Перспективне (стратегічне) планування перевезень. Облік і аналіз результатів виконання перевезень	-	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до тестового контролю з тем 1-3.	6	[1] с. 50-55; [2] с. 73-78.

1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
8	Особливості міжнародних перевезень. Особливості перевезення вантажів у міжміському та міжнародному сполученні	ЛР 2. Оцінювання техніко-експлуатаційних показників роботи рухомого складу вантажного автомобільного транспорту	Опрацювання лекційного матеріалу. Захист лаб. роб. №2.	6	[4] с. 64-70
9	Особливості міжнародних перевезень. Ліцензування перевезень. Відповідальність за порушення діяльності, передбаченої ліцензією	-	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання лабораторної роботи №3. Підготовка до тестового контролю з тем 1-3.	6	[4] с. 71-72
10	Особливості перевезення спеціальних вантажів. Особливості перевезення м’яса та м’ясопродуктів	ЛР 3. Вибір оптимальної моделі вантажного автомобіля для виконання транспортної роботи	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання лабораторної роботи №3. Тестовий контроль з тем 1-3.	6	[1] с. 67-70; [2] с. 57-66; [3] с. 101-103
11	Особливості перевезення спеціальних вантажів. Особливості перевезення живої риби і домашніх тварин	-	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання лабораторної роботи №3.	6	[1] с. 71-80; [2] с. 57-66; [3] с. 116-118
12	Особливості перевезення спеціальних вантажів. Особливості перевезення мінеральних добрив, зерна, цукрового буряка	ЛР 3. Вибір оптимальної моделі вантажного автомобіля для виконання транспортної роботи	Опрацювання лекційного матеріалу. Захист лаб. роб. №3	6	[1] с. 81-85; [3] с. 101-103
13	Особливості перевезення спеціальних вантажів. Особливості перевезення небезпечних вантажів	-	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання лабораторної роботи №4.	6	[1] с. 86-101; [3] с. 119-133
14	Організація та управління рухомим складом. Організація навнтажувально-розвантажувальних робіт на автомобільному транспорті. Контроль за виконанням перевезень	ЛР 4. Прогнозування необхідної кількості автобусів для виконання пасажирських перевезень	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання лабораторної роботи №4.	6	[2] с. 147-190
15	Організація та управління рухомим складом. Організація пасажирських перевезень	-	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання лабораторної роботи №4.	6	[2] с. 191-200
16	Організація та управління рухомим складом. Оперативне управління роботою рухомого складу	ЛР 4. Прогнозування необхідної кількості автобусів для виконання пасажирських перевезень	Опрацювання лекційного матеріалу. Захист лабораторної роботи №4. Підготовка до тестового контролю з тем 4-6.	6	[2] с. 201-212

1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
17	Міжнародні конвенції та правила митного контролю. Основні положення міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур	-	Опрацювання лекційного матеріалу. Тестовий контроль з тем 4-6.	3	[4] с. 8-12.

Примітка. * Лекції проводяться щотижня по дві години, лабораторні заняття раз у два тижні по дві години (чисельник чи знаменник відповідно до розкладу занять).

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально - методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і лабораторні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в лабораторіях кафедри у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі. Здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни можуть користуватись як наявним в аудиторіях кафедри комп'ютерним обладнанням, так і власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Власними пристроями можна користуватися як для роботи в системі Moodle, так і для доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання лабораторних робіт та пов'язаних із ними, власних завдань кваліфікаційної роботи. Лабораторні роботи виконуються індивідуально або групами, згідно рекомендацій, що представлені у методичних вказівках до лабораторних робіт. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (вебсайт Університету (https://khmnu.edu.ua/): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності».).

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за ***чотирибальною*** шкалою відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих ***позитивно*** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання лабораторної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення; своєчасний захист лабораторної роботи. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться тестуванням з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна робота		Семестровий контроль, іспит
Лабораторні роботи №:				Тестовий контроль:		Підсумковий контрольний захід
1	2	3	4	Т 1-3	Т 4-6	1
ВК:	0,4			0,2		0,4

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з 20 тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20.

Оцінювання здійснюється за ***чотирибальною*** шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Сума балів за тестові завдання	1–11	12–14	15–18	19–20
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 90 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	**Інституційна шкала балів**	**Інституційна оцінка**		**Критерії оцінювання**
A	4,75-5,00	5	Зараховано	**Відмінно** – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок.
B	4,25-4,74	4		**Добре** – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		**Добре** – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		**Задовільно** – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		**Задовільно** – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	**Незадовільно** – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		**Незадовільно** – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Що називається перевезеннями? Що враховується під час їх організації?
2. Транспортні характеристики вантажу.
3. Основні операції універсальних терміналів.
4. Транспорт як важливий елемент економіки країни.
5. Ознаки транспортабельного вантажу.
6. Етапи технологічного процесу термінального транспортування.
7. Критерій аналізу ролі перевезень в економіці країни.
8. Транспортна класифікація вантажів.
9. Критерії вибору способу перевезення та виду транспорту.
10. Розподіл об'ємів перевезень по видах транспорту в економічно розвинених країнах.
11. Навалювальні вантажі. Характеристики та особливості перевезення.
12. Класифікація небезпечних вантажів. Приклади вантажів по класах небезпеки.
13. Дати характеристику основним видам транспорту.
14. Насипні вантажі. Особливості перевезення.
15. Види небезпек, що мають вантажі під час перевезень. Приклади таких вантажів.
16. Термінали та термінальні комплекси.
17. Генеральні вантажі. Характеристики та особливості перевезення.
18. Небезпечна речовина та небезпечний вантаж.
19. Взаємодія автомобільного та залізничного транспорту.
20. Швидкопсувні вантажі. Характеристики та особливості перевезення.
21. Види небезпек, що мають вантажі під час перевезень.
22. Взаємодія автомобільного та водного транспорту.
23. Гигроскопічні вантажі. Характеристики та особливості перевезення.
24. Клас 1 небезпечних вантажів: вибухові речовини та вироби. Особливості перевезень.
25. Вантажі, що акумулюють сторонні запахи та вантажі, що мають специфічні запахи.
26. Клас 2 небезпечних вантажів: Гази. Особливості перевезень.
27. Основні причини активного використання автомобільного транспорту.
28. Вантажі, що зберігають фізико-хімічні властивості.
29. Клас 3 небезпечних вантажів: легкозаймисті рідини. Особливості перевезень.
30. Основні постійні та змінні витрати при використанні автомобільних перевезень.

31. Навалювальні вантажі. Характеристики та приклади таких вантажів.
32. Характеристика автомобільного транспорту в порівнянні з іншими видами транспорту.
33. Клас 4 небезпечних вантажів: легкозаймисті речовини та матеріали. Особливості перевезень.
34. Експлуатаційні показники автомобільного транспорту.
35. Поділ вантажів за умов та способах зберігання.
36. Клас 5 небезпечних вантажів: речовини, що окислюють; органічні пероксиди, що виділяють кисень. Особливості перевезень.
37. Техніко-експлуатаційні показники використання рухомого складу на автотранспорті.
38. Унімодальне (одновидове) транспортування.
39. Клас 6 небезпечних вантажів: отруйні та інфексійні речовини. Особливості перевезень.
40. Роль і місце постачально-збутових оргацізацій в процесі перевезень.
41. Смішане перевезення вантажів. Характеристики та ознаки.
42. Клас 7 небезпечних вантажів: радіоактивні матеріали. Особливості перевезень.
43. Вплив різних факторів на собівартість автомобільних перевезень.
44. Комбіноване перевезення. Характеристики та ознаки.
45. Клас 8 небезпечних вантажів: корозійні речовини. Особливості перевезень.
46. Недоліки та переваги перевезень автомобільним транспортом.
47. Основні принципи функціонування інтермодальних систем перевезень.
48. Клас 9 небезпечних вантажів. Особливості перевезень.
49. Взаємодія і конкуренція між автомобільним та іншими видами транспорту.
50. Принцип однаковості комерційно-правового режиму в міжнародних мультімодальних перевезеннях.
51. Пакування і тара. Вимоги, характеристики.
52. Роль і місце автомобільного трансорту в інтер- та мультімодальних перевезеннях.
53. Транспортні термінали. Призначення, характеристики терміналів.
54. Вимоги, щодо транспортних засобів під час здійснення перевезення небезпечних вантажів.
55. Економічний цикл «виробництво-транспортування-споживання». Поняття "вантаж".
56. Термінальні перевезення. Ознаки, характеристики.
57. Перелік документів, що повинен мати водій підчас перевезення небезпечних вантажів.
58. Специфічні властивості вантажу.
59. Універсальні та спеціалізовані термінальні комплекси.
60. Умови перевезення продуктів, що швидко псуються.

Рекомендована література

Основна

1. Організація та логістика перевезень: підручник / Ізтелеуова М. С., Грицук І. С., Арімбекова П. М., Тарандушка Л. А. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 264 с. ISBN 978-966-289-543-8

2. Оліскевич М. С. Організація автомобільних перевезень: у 2-х ч.: навч. посібник. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – Ч. 1: Вантажні перевезення. – 336 с. ISBN 978-966-941-084-9

3. Кашканов В. А. Організація автомобільних перевезень : навчальний посібник / В. А. Кашканов, А. А. Кашканов, В. В. Варчук. – Вінниця: ВНТУ, 2017. – 139 с.

4. Міжнародні перевезення : теорія та практика : навч. посібник : у 2 кн. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018 – . Кн. 1 / А. С. Галкін, В. П. Левада, Ю. А. Давідіч, Н. В. Давідіч, К. Є. Вакуленко. – 2018. – 182 с.

Додаткова

1. Організація автомобільних перевезень. Курс лекцій для студентів всіх форм навчання за спеціальністю 274 "Автомобільний транспорт" / В.В. Крук, В.З. Гудзь, Т.Д. Навроцька. – Тернопіль : ТНТУІП, 2016. – 132 с.

2. Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів, затверджено Наказом Міністерством транспорту і зв'язку України від 07 червня 2010 р. № 340.

3. Правила дорожнього перевезення небезпечних вантажів, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26 липня 2004 року № 822.

4. Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. N 176 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2007 р. № 1184).

5. Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні, затверджені наказом Міністерства транспорту України 14.10.97 № 363.

Викладач _____ *Сергій ПОСОНСЬКИЙ*
Підпис Ім'я, прізвище

Гарант ОП _____ *Олександр ДИХА*
Підпис Ім'я, прізвище

Зав. кафедри _____ *Олександр ДИХА*
Підпис Ім'я, прізвище